

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (1)

IZDAN 1. augusta 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1191.

Ing. Theodor Pantofliček, Plzenj.

Uredjaj u svrhu, da se metcima na njihovom vazдушnom putu, podele poprečne rotacije.

Dopunski patent uz osnovni Br. 1190.

Prijava od 30. septembra 1921.

Važi od 1. decembra 1922.

Najduže vreme trajanja do 30. novembra 1937.

Pravo prvenstva od 26. novembra 1920. (Čehoslovačka).

Predležeci izum odnosi se na dalnju opremu u patentu Br. 1190 opisanog uredjaja u svrhu podelivanja poprečne rotacije metcima u vazduhu. Ovaj uredjaj sastoji se prema predležecom uzumu u bitnosti u tom, što vodovi metaka u cevi pokazuju u opsegu izlaska iz cevi površine za upravljanje posebne vrsti koje kod izlaza metka iz cevi tako deluju na metak, da ovaj, dok leti, sa težištem, koje se pomiče na vazдушnom putu metka, izvodi poprečne rotacije oko ose, koja prolazi kroz težište.

Skica predočuje dva primera izvedbe predmeta izuma. Fig. 1 i 2 primer izvedbe uredjaja Fig. 1 pokazuje položaj metka u cevi a Fig. 2 način delovanja uredjaja. Fig. 3 i 4 pokazuju drugi način izvedbe uredjaja u prorezu prema liniji IV—IV Fig. 3.

Jednaki delovi gradnje uredjaja prema osnovnom patentu Broj 1190 u predležecom dopunskom patentu označeni su jednakim odnosnim znakovima.

1 predstavlja kod oba primera izvedbe cevi puške, 2 metak, na metku predviđene vodove, a y vodove cevi. Sa s označeno je težište metka.

Vodovi metka y cevi 1 pokazuju u opsegu izlaska na cevi površine za upravljanje posebne vrste 2, koje deluju kod izlaza metka iz cevi na vodove x metka 2 tako, da metak

dok leti, sa težištem s, koje se pomiče na vazдушnom putu metka, izvodi poprečne rotacije oko ose, koja prolazi kroz težište. Površina za upravljanje z može na različiti način biti izradjena.

Kod primera izvedbe prema Fig. 1 i 2 čini površine za upravljanje unutarnja površina tesnaca 15 kod izlaska cevi, kod čega je ovaj izlazak cevi opremljen sa izreskom 16, koji je jednostrano tako postavljen, da se suženje ili tesnac cevi 15 proteže samo preko jednog segmentnog dela izlaska cevi. Izbočina 16 može biti na različiti način izradjena te je kod predležecog primera izvedbe poput stepenica umetnuta.

Kad se metak ispali, giba se on kroz čitavu cev sa ležećim težištem u osi A-A cevi. Kad metak izlazi iz cevi, djeluju površine za upravljanje z na vodove x metka tako, da bude stražnji deo metka u momentu izlaza metka iz cevi odbačen na stranu (Fig. 2). Time dobiva metak impuls snage za poprečnu rotaciju. Kako se iz Fig. 2 razabire, jedri (bude upravljen) metak na stranu tek onda, kad je ležište metka cev već napustilo. Težište s nalazi se za to vreme, dok metak jedri na stranu, u osi A-A cevi, odnosno u smeru vazдушnog puta metka te ne napušta taj vazdušni put metka niti iza jedrenja metka na stranu, tako da metak, dok leti, sa pomićućim se težištem na njegovom vazдушnom

putu izvodi poprečne rotacije oko poprečne ose, koja prolazi kroz težište.

Kod primera izvedbe prema Fig. 3 i 4 čine površine jedrenja ili upravljanja z žljeba 20, koji su postavljeni u unutrašnjosti cevi 1 te prave jedan deo vodova y cevi. Vodovi z metka sastoje od tela, koja zahvaćaju u žljebove 20 cevni vodova y. Ovi utori 20 produženi su preko izlaska ili ušća cevi. U tu svrhu postavljeni su na izlasku cevi nastavci 21, u koje su produženi žljebovi 20 učvišćeni. Žljebovi nastavka 21 pokazuju svinute površine upravljanja z, koje kod izlaza metka iz cevi upravljaju ili deluju na vodove z metka tako da metak, dok leti, sa pomičućim težištem s na njegovom vazдушnom putu se izvodi poprečne rotacije.

Kad se metak ispali, pomiče se on kroz cev sa pomičućim se težištem u osi A-A. Kod ispaljivanja upravljaju ili deluju površine za upravljanje z žljebova 20 na vodove x metka i to tek onda, kad se težište metka nalazi već izvan cevnog izlaska. Ove površine za upravljanje z odbacuju stražnji deo metka na stranu, a da kod toga u osi A-A cevi, odnosno u smeru važdušnog puta nalazeće se težište s metka ovu os ne napusti. Metak

se pomiče od časa ispaljenja iz cevi u poprečne rotacije oko ose, koja prolazi kroz težište, kod čega se težište za čitavo vreme, dok metak leti, giba neprestano na vazдушnom putu.

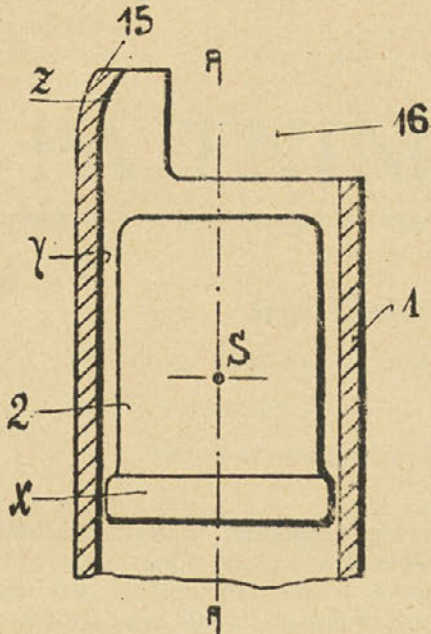
Patentni zahtevi:

1. Uredjaj u svrhu, da se metcima na njihovom vazдушnom putu podele poprečne rotacije, prema patentu P. Broj 1190 naznačen time, da vodovi metka cevi u opsegu izlaska cevi pokazuju površine za upravljanje ili jedrenje (z), koje kod izlaza metka iz cevi na vodove (x) metka tako deluju ili s njima upravljaju, da metak na svom vazдушnom putu pomičućim težištem (s) oko poprečne ose, koja prolazi kroz težište, izvodi poprečne rotacije.

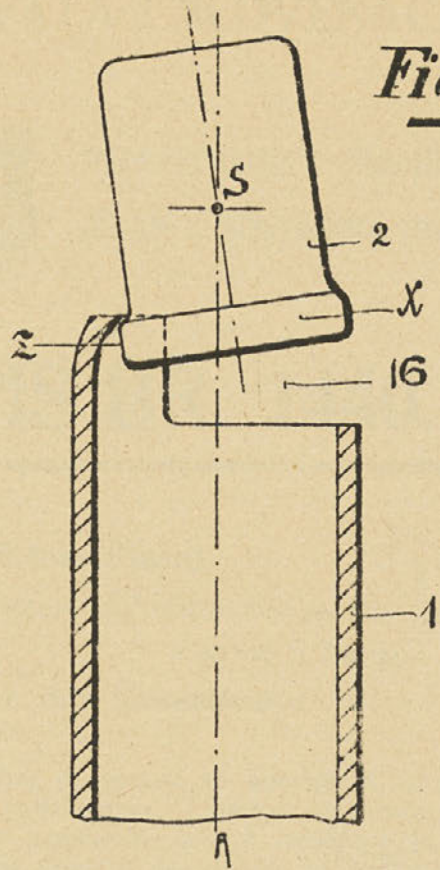
2. Uredjaj prema zahtevu 1, naznačen time, da je cev (izlazak ili ušće cevi) predviđena sa suženjem ili tesnacom (15) i jednim izreskom (16).

3. Uredjaj prema zahtevu 1, naznačen time da površine za upravljanje ili jedrenje (z) čine svinute žljebove (20), koji zahvaćaju u vodna tela (x) metka.

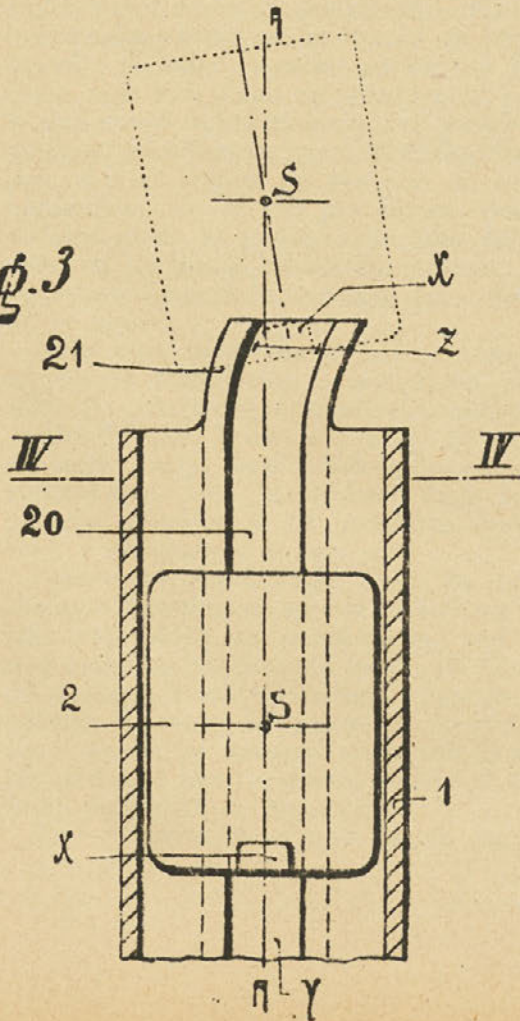
Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

